

**DE WAANZINNIGE
PODCAST**

**#6.3 Evi (10) leest
*Heel de wereld
wordt wakker***

**DE CLUB VOOR
WAANZINNIG
LEESPLEZIER**

Voor groep 5, 6 & 7

Zo gebruik je deze lesbrief voor meer leesplezier in de klas

Een les waanzinnig leesplezier is zo gepeept! Volg gewoon deze stappen. Je kunt de les zo lang of zo kort maken als je zelf wilt.

Pssst!

Ken je De Waanzinnige podcast nog niet?
Kijk gewoon even naar dit [filmpje](#) van Lezen nou!

Stap 1. Zet het boek klaar!

(Of maak een boekenplank met meer boeken van de afleveringen)

Want, staat het boek in de klas? Dan gaat 1 op de 3 kinderen het na het luisteren van de podcast lezen.

Stap 2. De luistervraag!

Stel voordat je gaat luisteren de volgende vraag aan de klas:

“In deze aflevering hoor je Evi vertellen over de dichtbundel Heel de wereld wordt wakker. Evi schrijft zelf ook gedichten. Wanneer en waarom schrijft ze die gedichten?”

Bespreek na het luisteren samen het antwoord. Evi vertelt dat ze voor verjaardagen wel eens een gedicht schrijft, dat ze voor een wedstrijd een gedicht heeft geschreven, maar dat ze ook zomaar schrijft wanneer ze er zin in heeft. Haar mooiste gedicht schreef ze voor de moeder van haar vriendin Fenna, toen die heel erg ziek was. Wat zou jij ervan vinden om een gedicht te krijgen van iemand?

Belangrijk tijdens het luisteren: Laat iedereen op zijn/haar eigen manier naar de podcast luisteren. Sommige kinderen vinden het fijn om hun ogen dicht te doen, en achterover te leunen. Andere kinderen kunnen beter luisteren terwijl ze erbij tekenen. Laat de kinderen hier lekker vrij in.

Stap 3. Luisteren maar!

Klik op de link hieronder en luister (via het digibord) met de hele klas.

www.dewaanzinnigepodcast.nl/heeldewereldwordtwakker

Of ga naar www.dewaanzinnigepodcast.nl en zoek de aflevering met behulp van de zoekfunctie op de website.

Stap 4. Praat met de klas over de podcast

Je kunt daarvoor één of meer van deze vragen gebruiken, maar gebruik deze vragen alleen als kapstok voor een gesprek, niet als overhoring.

Beginvragen:

- **Fabriek**
*Ergens in mama's buik
zit er een fabriekje
Eerst mijn benen
dan mijn buik
dan mijn hoofd
En huplakee!*

Dit gedicht heeft Evi geschreven, en het is gepubliceerd in een dichtbundel. Waar denk je dat het over gaat?

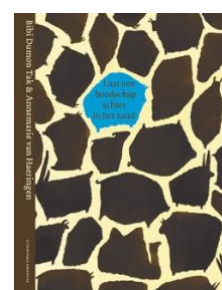
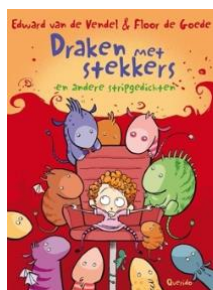
- Moeten gedichten altijd rijmen?

- In de podcast hoor je de vraag: Vind je dat kinderen meer gedichten zouden moeten lezen? Wat zegt Evi daarop? En wat vind je zelf?
- Lees jij wel eens een gedicht? Is er een gedicht dat je bij is gebleven?

Verdiepende vragen:

- Volgens Evi moet een gedicht je altijd een gevoel geven. Maar dat hoeft niet per se een goed gevoel te zijn. Het kan ook een slecht gevoel zijn. Wat denk je dat ze bedoelt met 'een slecht gevoel'? Ben je het met haar eens?
- Het gedicht 'Hallo, ik ben een koe' gaat over het leven van een koe. Is er veel verzonnen aan het gedicht, denk je? Over welke zorgen hoor je de koe vertellen?
- Over het gevoel van welk ander dier of ding zou jij wel eens een gedicht willen lezen? Wat zou dat dier of ding allemaal kunnen schrijven?

Doorleestips:

Wat je moet doen als je over een nijlpaard struikelt – Edward van de Vendel
Ook beschikbaar als luisterboek!
(jeugdbibliotheek.nl)

Draken met stekkers – Edward van de Vendel
(jeugdbibliotheek.nl)

Haren vol banaan – Erik van Os
(jeugdbibliotheek.nl)

Laat een boodschap achter in het zand – Bibi Dumon Tak
Ook beschikbaar als luisterboek!
(jeugdbibliotheek.nl)

Stap 5. De leestips die passen bij dit boek

1. Gedichten lezen en bespreken

Een dichtbundel is geen boek om in één keer van achter tot voor te lezen. In plaats daarvan kun je het keer op keer weer openslaan en van een ander gedicht genieten. Gedichten worden mooier als je ze vaker leest, en je komt tot nieuwe inzichten als je er met elkaar over praat! Leesbevorderaar Aidan Chambers heeft speciale vragen gemaakt die je kunt gebruiken als kapstok voor een gesprek over een gedicht. Je vindt deze vragen op de laatste pagina van deze lesbrief.

Kies een gedicht uit de bundel, of laat een leerling een (willekeurig) gedicht uitkiezen. Laat de tekst ook zien op het digibord. Kies vervolgens één of meer vragen van Chambers en

praat samen over het gedicht. Lees het gedicht nogmaals voor en bespreek na afloop ook: denk je er nu anders over dan toen je het voor de eerste keer las?

2. Gedichten schrijven!

Gedichten schrijven is niet zo moeilijk als het lijkt! Volg deze stappen, en voor je het weet ben je aan het dichten geslagen.

Maak je eigen raadgezicht!

Een dichter gebruikt vaak omweggetjes om te zeggen wat hij wil. Hij zegt niet: Ik wil met je trouwen, maar bijvoorbeeld: Alle vogels zijn al nesten begonnen, behalve jij en ik.

Lees bijvoorbeeld het gedicht van Riet Wille voor van bladzijde 185.

Trekken schuiven trekken schuiven trekken hoe hij doof en blind onder de grond toch zijn paadje vindt

Dit gedicht gaat over...? Een mol! Maar het is interessanter om te lezen omdat de dichter niet meteen duidelijk schrijft dat het over een mol gaat. Maar hoe schrijf je zo'n raadselachtig gedicht?

Stap 1:

Deel aan ieder kind een kaartje uit met daarop een ander voorwerp of een gevoel.
Bijvoorbeeld:

Heimwee

Knuffelbeer

Tandenborstel

Laat ieder kind vier woorden op dit kaartje schrijven die als eerste bij ze opkomen bij dit woord of gevoel. Vier woorden die er dus heel goed bij passen. Bijvoorbeeld:

Heimwee

Logeren, missen, 's nachts,
huis

Knuffelbeer

Knuffelen, bed, zacht, bruin

Tandenborstel

Tandpasta, tanden, schoon,
poetsen

Stap 2:

Neem de kaartjes weer in, schud ze, en deel ze opnieuw uit. Vertel nu de opdracht: 'Schrijf vier korte (dicht)regels over het onderwerp op je kaartje, maar *zonder* deze woorden te gebruiken.'

De dichters zijn nu gedwongen om andere woorden te gebruiken dan die ze normaal zouden opschrijven, en dat geeft een mooi dichterlijk en geheimzinnig effect.

Vertel ook: Het gedicht hoeft niet te rijmen, als je meer dan vier regels wil schrijven mag dat en let op: een regel is niet hetzelfde als een zin.

Je mag in een gedicht ook midden in een zin naar de volgende regel gaan.

Stap 3:

Wie durft zijn of haar gedicht voor te lezen? Laat de andere kinderen raden waar dit gedicht over zou kunnen gaan.

3. Gedichten voordragen

Een gedicht op papier is weer anders dan een gedicht dat wordt voorgedragen. Je kunt een gedicht opgewekt voordragen, of statig, je kunt pauzes inlassen op gekke plekken. Of je kunt een gedicht met meer mensen tegelijk voorlezen. Laat het bijvoorbeeld het gedicht 'De pinguïn en de papegaai' van Erik van Os op het bord zien.

De pinguïn en de papegaai.

Dag papegaai zei de pinguïn.
Dag papegaai zei de papegaai.
Nee, zei de pinguïn, jij moet dag pinguïn zeggen.
Nee, zei de papegaai, jij moet dag pinguïn zeggen.
Nee, zei de pinguïn, ik ben een pinguïn.
Nee, zei de papegaai, ik ben een pinguïn.
Jij bent een papegaai, zei de pinguïn.
Jij bent een papegaai, zei de papegaai.
Stomme papegaai, zei de pinguïn.
Stomme pinguïn, zei de papegaai.

Vraag aan de kinderen wat de sfeer is van het gedicht. Als je dit met z'n tweeën voorleest, wie leest dan wat? En als je het gedicht met z'n drieën voorleest? Hoe klinkt de pinguïn? En wat voor stem heeft de papegaai?

Extra idee:

Laat iedere week een groepje kinderen een gedicht uit de bundel kiezen en op hun eigen manier voordragen aan de klas. Bijvoorbeeld door ieder een zin, strofe, of een woord te zeggen. Het mooiste is natuurlijk als dit ook past bij de sfeer van het gedicht.

4. Dichtwedstrijd

Doe mee aan de wedstrijd Kinderen & Poëzie van [poëziepaleis!](#) Verzamel de mooiste gedichten uit de klas en stuur ze in. Als je meedoet aan de wedstrijd kun je leuke prijzen winnen, waaronder een plekje in een echte [dichtbundel](#). Je maakt ook kans op één van de twee hoofdprijzen. Er is een hoofdprijs voor de middenbouw en een hoofdprijs voor de bovenbouw.

De [vakjury](#) kiest de winnaars. En wie zit er in de vakjury? Dit jaar is dat onder andere onze eigen Marije Ravelli, de maker van De Waanzinnige Podcast! Ze kan niet wachten om jullie gedichten te lezen. Genoeg redenen om mee te doen dus!

[Klik hier](#) voor meer inspiratie en schrijftips.

Stap 6. Laat het zien!

Ouders en andere kinderen vinden het heel leuk om te zien en te horen welke gedichten jullie allemaal hebben geschreven.

Schrijf de gedichten mooi over, plak ze op gekleurd papier en/of maak er een tekening of een collega bij. Hang ze in de gang en maak er een foto van voor op Instagram of Facebook. Vergeet ons niet te taggen, dat vinden we fantastisch.

@dewaanzinnigepodcast #lezenisleuk #heeldewereldwordtwakker #poeziepaleis

Stap 7. Verder praten over het boek

Zoals we eerder al in de lesbrief schreven is dit niet een bundel om in één keer van voren naar achter te lezen. Het is aan te raden om hier af en toe een gedicht uit te kiezen en deze voor te lezen in de klas. Kinderen kunnen dit ook in kleine groepjes doen. Laat ze samen een gedicht lezen en de vragen van Chambers met elkaar bespreken aan de hand van dit gedicht.

Vragen bij gedichten – de Vertel Eens aanpak van Aidan Chambers

- Hoe weet je dat dit een gedicht is?
- Zit er herhaling in? Waar?
- Staan er woorden in het gedicht die je mooi vindt?
- Is er een moment in dit gedicht dat jij nu voor je ziet? Welk moment is dat?
- Heb je een ritme gevoeld?

- Staan er woorden in dit gedicht die je lelijk vindt?
- Ken je mensen die het gedicht mooi zouden vinden? Wie zijn dat?
- Staan er woorden in het gedicht die meer dan één betekenis hebben? Welke zijn dat?
- Kun je een stuk van het gedicht noemen dat echt gebeurd kan zijn?
- Kun je een stuk van het gedicht noemen dat niet echt gebeurd kan zijn?
- Wat vind je het belangrijkste aan dit gedicht?
- Is het een gedicht om snel of langzaam te lezen?
- Zijn er klanken die steeds terugkomen?
- Wil je het nog een keer lezen?
- Wil je nog meer van deze dichter lezen?